

Podstawa prawna

1. PODSTAWA PRAWNA

Dostęp do informacji publicznej jest uprawnieniem przewidzianym w najwyższym akcie systemu prawa w Polsce – Konstytucji RP. Zgodnie z regulacją **art. 61** Ustawy Zasadniczej, prawo do uzyskiwania informacji o działalności podmiotów publicznych i innych podmiotów – w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa - przysługuje każdemu obywatelowi. Uprawnienie to skonkretyzowane zostało w kluczowej dla niniejszej materii **ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej**, a także w regulacji podstawowej – rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 18 stycznia 2007 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej.

1. POJĘCIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, **każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu w trybie i na zasadach określonych w ustawie**. Będzie to zatem informacja o działalności organów władz publicznych i innych podmiotów w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne, pełnią funkcje publiczne bądź gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Udostępnieniu podlega m.in. informacja o polityce wewnętrznej i zewnętrznej, podmiotach zobowiązanych do udostępnienia informacji publicznej i zasadach ich funkcjonowania, danych publicznych oraz majątku publicznym.

1. PODMIOTY UPRAWNIONE DO UZYSKANIA INFORMACJI PUBLICZNEJ I ZOBOWIĄZANE DO JEJ UDOSTĘPNIENIA

Prawo dostępu do informacji publicznej przysługuje każdemu bezwzględnie - nie można żądać od wnioskodawcy wykazania interesu prawnego lub faktycznego w jej uzyskaniu. Prawo do informacji publicznej obejmuje ponadto uprawnienie do wglądu do dokumentów urzędowych, a także dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Krąg podmiotów obowiązanych do udostępnienia informacji publicznej jest szeroki – zalicza się tu władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, zaś ich zamknięty katalog określony jest w art. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

1. OGRANICZENIA W DOSTĘPIE DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Istnieją pewne ograniczenia w dostępie do informacji publicznej. Po pierwsze, w sytuacji, gdy istnieje ustawa szczegółowa określająca odmienne zasady i tryb dostępu do informacji publicznej, przepisy tej innej ustawy mają pierwszeństwo przed przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej. Po drugie, jak wskazano powyżej, nie ma obowiązku udostępniania wnioskodawcy informacji przetworzonej – ale tylko wtedy, gdy nie wykaże on szczególnego interesu publicznego w uzyskaniu przedmiotowej informacji. Po trzecie, prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych. Po czwarte wreszcie, prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy, jednakże ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa. W trzech ostatnich przypadkach podmiot zobowiązany wydaje decyzję odmawiającą udostępnienia informacji publicznej.

W przypadku, gdy wnioskodawca zwraca się z wnioskiem o udostępnienie informacji, które nie zostaną zakwalifikowane jako informacje publiczne, podmiot zobowiązany do udostępnienia powiadamia wnoszącego, iż jego wniosek nie znajduje podstaw w przepisach prawa. W tej sytuacji nie mają zastosowania przepisy o odmowie udostępnienia informacji publicznej, a więc nie stosuje się formy decyzji administracyjnej, a jedynie informuje się wnioskodawcę o niniejszym fakcie w zwykłej formie korespondencyjnej.